

Beste deelnemer,

Het zal niemand ontgaan zijn dat er momenteel veel speelt in de energiemarkt. Graag nemen we u mee in de actuele situatie en wat dit voor uw organisatie betekent.

De prijsontwikkelingen op de energiemarkten waren voor De Russische invasie van Oekraïne al ongekend, na de invasie zijn deze ronduit extreem geworden. Met name de vooruitzichten op lange termijn zijn verslechterd en zeer onzeker.

ENERGIECONTRACTEN FSR

Aardgas

Inkoopcollectief FSR heeft begin 2021 het leveringscontract aardgas met Eneco verlengd voor levering in 2023 en 2024. Dit contract biedt de mogelijkheid om de uiteindelijke leveringsprijs stapsgewijs vast te zetten.

Elektriciteit

Voor elektriciteit loopt het contract tot en met 2022. Op dit moment staat Eneco ons niet toe om voor 2023 en 2024 in te kopen.

MOGELIJKE SCENARIO'S INKOOP ELEKTRICITEIT EN AARDGAS

Scenario 1 – inkoopmomenten spreiden (zoals nu)

Wij krijgen een opslag van Eneco zodat er ingekocht kan worden op meerdere inkoopmomenten in een jaar. Verwachting is dat op zeker moment de prijzen voor een deel weer corrigeren. Voor 2023 betekent dit dat er tussen nu en december stapsgewijs het leveringstarief wordt vastgezet.

Scenario 2 – elektriciteit 2023/2024 versneld aanbesteden

Eneco geeft ons geen opslag en om toch elektriciteit te kunnen inkopen moet er versneld een aanbesteding voor leveringen in 2023-2024 doorlopen worden.

Dit is een moeilijk te realiseren scenario vanwege tijd die nodig is voor het verkrijgen van commitment van alle deelnemers. Daarnaast is het de verwachting dat er weinig, geen of geen acceptabele inschrijvingen komen vanwege de extra marktomstandigheden.

Scenario 3 – inkopen zonder aanbesteding (gebruikmaken van onvoorziene omstandigheden)

De oorlog is een van de onvoorziene omstandigheden uit de Aanbestedingswet waardoor wij inkopen zonder aanbesteding. Dit is dan rechtmatig. Dit kan zowel gezamenlijk als per deelnemer gedaan worden.

Scenario 4 – via dagmarkt

Een mogelijkheid is om een deel van de prijs via de dagmarkt in het leveringsjaar 2023 af te rekenen. Hiermee ligt het zwaartepunt van de tariefbepaling het verst in de toekomst. Tegelijkertijd wordt de inkoop zo over 365 dagen verspreid. Zo wordt voorkomen dat groot deel van de prijs op zeer ongunstige inkoopmomenten wordt vastgelegd.

FINANCIËLE IMPACT LEVERINGSPRIJZEN

Voor 2022 liggen de leveringstarieven aardgas en elektriciteit vast. De huidige hoge prijzen hebben tot en met december 2022 geen effect op de energiekosten. De leveringsprijzen vanaf 2023 moeten nog gefixeerd worden en staan dus nog 'open'.

De verwachting is dat de prijzen nog langere tijd hoog blijven. Hoe veel zal voor een groot deel afhangen van de duur van de oorlog in Oekraïne en de maatregelen die Europa treft om de afhankelijkheid van Russisch gas af te bouwen.

Indien op basis van de huidige marktprijzen het aardgastarief voor 2023 zou kunnen worden vastgezet, dan stijgt de prijs per m³ van €0,21 in 2022 naar €0,63 in 2023 (dit is exclusief opslag, BTW en overige belastingen).

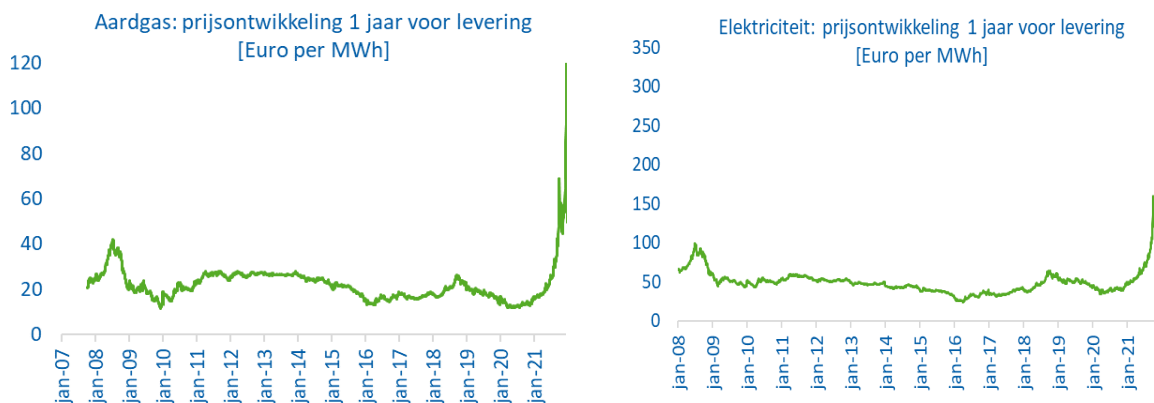
Voor elektriciteit stijgen de piek en dal tarieven van resp. €0,108 en € 0,079 per kWh naar resp. €0,189 en €0,139 per kWh.

VERVOLGSTAPPEN WERKGROEP ENERGIE

De werkgroep spant zich in om scenario 1 uit te voeren. Lukt dit niet dan informeren we u tijdig.

Extreme prijsstijgingen op de energiemarkten: de situatie tot begin dit jaar

In 2021 zijn de marktprijzen voor aardgas en elektriciteit exponentieel gestegen. De prijsstijgingen zijn dusdanig extreem dat men van een energiecrisis spreekt en er parallellen worden getrokken met de oliecrisis in de jaren 70 van de vorige eeuw. Tot vorig jaar waren de prijsontwikkelingen van 2008 altijd het referentiepunt van extreme prijsniveaus. Deze niveaus zijn inmiddels ruimschoots geëvenaard, zoals in onderstaande figuren is te zien. Hiermee staan de ontwikkelingen haaks op die van 2020 toen bijvoorbeeld de aardgasprijzen juist het laagste niveau ooit bereikten.

Oorzaken 'energiecrisis' 2021

In 2020 daalden de energieprijzen nog scherp als gevolg van een zeer milde winter en de Covid-19 crisis. Vorig jaar zorgden weersomstandigheden juist voor veel vraag naar energie en tevens voor problemen aan aanbodzijde. Zo kende Europa een koud voorjaar met weinig wind. Hierdoor was er veel vraag naar aardgas, kolen en elektriciteit. Normaal gesproken worden de gas- en kolenvoorraden in zomer weer bijgevuld. Echter door extreme hitte in de VS en Azië en overstromingen en logistieke problemen in kolen exporterende landen is de vraag-aanbodverhouding in de zomer verder verslechterd. Ook de gestegen prijzen voor CO2 emissierechten, het meer dan succesvolle ingrijpen van overheden en centrale banken en de grote vraag naar goederen in plaats van diensten tijdens de pandemie hebben bijgedragen aan de krapte. Dit heeft in de eerste helft van het jaar tot relatief hoge prijzen geleid.

De marktconsensus (enquêtes onder analisten, gashandelaren etc.) gedurende de zomer was dat de prijzen zouden stabiliseren dan wel zouden dalen. Echter het omgekeerde gebeurde. Tijdens de zomer bleek dat Rusland veel minder gas aan Europa leverde dan normaal. In normale jaren heeft Rusland een aandeel van bijna 40 procent in de Europese aardgasvoorziening. Gevolg van de gedaalde gasexport vanuit Rusland is dat voor het eerst deze eeuw aan het begin van het stookseizoen in oktober de gasbergingen onvoldoende waren gevuld. Met als gevolg ongekende prijsstijgingen in oktober en december vorig jaar waarbij de records van 2008 ruimschoots werden verbroken.

Onzekerheden 2022

Ondanks de tot nu toe milde temperaturen deze winter noteren de prijzen nog altijd op historisch extreem hoge niveaus. Dit vanwege de spanningen rondom Oekraïne. Deze spanningen kunnen niet los worden gezien van de teruglopende Russische gasexporten sinds vorige zomer. Gevolg is dat ook de prijsnoteringen voor levering van aardgas en elektriciteit na deze winterperiode stijgen. Het is de vraag of Rusland deze zomer wel 'normale' hoeveelheden aardgas zal leveren. Bovendien is aardgas als brandstof voor energiecentrales meer in trek ten opzichte van kolen vanwege de fors gestegen CO2 prijzen. De huidige CO2 prijs ligt ver boven de prijsverwachting voor 2030 zoals gegeven in laatste Klimaat en Energieverkenning van november vorig jaar, het jaarlijkse geactualiseerde rapport van het CBS, PBL, TNO etc. waar de Nederlandse regering in belangrijke mate haar energiebeleid op baseert. Vanwege de sterke correlatie met de aandelenbeurzen en berichten over hedgefonds en andere financiële partijen die niet onder het EU ETS regime vallen, willen sommige lidstaten de toegang tot de Europese markt voor CO2 emissierechten beperken. Afgezien van eventuele nieuwe regulering is er kans dat bij een correctie op de financiële markten ook de prijs voor CO2 emissierechten corrigeert, al dan niet tijdelijk.

Voor dit jaar zullen de temperaturen in het restant van de winter op het Noordelijk halfrond grote invloed hebben op de energievraag. Op dit moment lijkt ook de laatste wintermaand relatief zacht te verlopen. De grootste onzekerheid betreft de spanning rondom Oekraïne en de bereidheid van Rusland om meer aardgas naar Europa te exporteren. Derde en vierde onzekerheid betreffen de pandemie en de vraagontwikkeling. Vanwege de hoge inflatiecijfers, voor een belangrijk deel gedreven door energieprijzen, kunnen huishoudens minder besteden en staan de marges van bedrijven onder druk. Tegelijkertijd kunnen centrale banken zich gedwongen zien de rente te verhogen zoals nu in de VS. Het IMF heeft voor dit jaar de groeiverwachtingen voor dit jaar naar beneden bijgesteld. Dit kan de (verwachte-) vraag naar energie beïnvloeden en daarmee de prijzen.